

Justitieutskottets betänkande 2024/25:JuU17

Vapenfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om vapenfrågor, bl.a. med hänvisning till det arbete som pågår med anledning av 2022 års vapenutredning. Motionsyrkandena handlar bl.a. om skjutvapens lämplighet för jakt, krav på skjutbanor och rätt för jägare att medföra kniv i bilen.

I betänkandet finns två reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Cirka 20 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden5

 Skjutvapens lämplighet för jakt5

 Krav på skjutbanor8

 Rätt för jägare att medföra kniv i bilen9

 Undantag från vapengarderoben10

 Motioner som bereds förenklat12

Reservationer13

 1. Skjutvapens lämplighet för jakt, punkt 1 (S, V, MP)13

 2. Krav på skjutbanor, punkt 2 (C)13

Särskilt yttrande15

 Skjutvapens lämplighet för jakt, punkt 1 (S)15

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag16

 Motioner från allmänna motionstiden 2024/2516

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skjutvapens lämplighet för jakt

Riksdagen avslår motion

2024/25:3045 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 1 (S, V, MP)

2. Krav på skjutbanor

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1532 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkande 3 och

2024/25:3133 av Sten Bergheden (M).

Reservation 2 (C)

3. Rätt för jägare att medföra kniv i bilen

Riksdagen avslår motion

2024/25:1820 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 2.

4. Undantag från vapengarderoben

Riksdagen avslår motion

2024/25:1820 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 4.

5. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 8 maj 2025

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Teresa Carvalho (S), Mikael Damsgaard (M), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S), Adam Marttinen (SD), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Katja Nyberg (SD), Martin Melin (L), Sanna Backeskog (S), Sten Bergheden (M) och Rebecka Le Moine (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 23 motionsyrkanden om vapenfrågor från allmänna motionstiden 2024/25. Motionsyrkandena handlar om skjutvapens lämplighet för jakt, krav på skjutbanor och andra frågor som rör vapen. Motionsyrkandena finns i bilaga 1. Av dessa behandlas 18 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Skjutvapens lämplighet för jakt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om skjutvapens lämplighet för jakt.

Jämför reservation 1 (S, V, MP) och det särskilda yttrandet (S).

Motionen

I kommittémotion 2024/25:3045 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 4 begär motionärerna att vapenlicens inte ska kunna beviljas för jakt med halv-automatiska vapen med militärt utseende, såsom AR-15.

Bakgrund

Gällande rätt

Av 2 kap. 4 § vapenlagen (1996:67) framgår att en enskild person får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen endast om den enskilde behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Godtagbara ändamål är bl.a. jakt och målskytte (2 kap. 5 a § vapenförordningen [1996:70]). Enligt 2 kap. 5 § andra stycket vapenlagen får tillstånd till innehav av skjutvapen för skjutning meddelas endast om vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse.

Enligt 30 § jaktlagen (1987:259) får endast de vapen och jaktmedel i övrigt som regeringen föreskriver användas vid jakt. I 10–15 e §§ jaktförordningen (1987:905) finns bestämmelser om jaktmedel. I förordningen anges att vid jakt får endast sådana vapen och andra jaktmedel användas som uppfyller de krav som Naturvårdsverket föreskriver (10 a § jaktförordningen).

Naturvårdsverket har utfärdat föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8) som bl.a. innehåller bestämmelser om vilka typer av vapen och vilka kalibrar som får användas vid jakt efter olika arter av vilt och vid eftersök på Polismyndighetens uppdrag. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 augusti 2023. Enligt de föreskrifter som gällt tidigare var det inte tillåtet att vid jakt använda halvautomatiska vapen av militär typ.

Polismyndigheten ska vid sin prövning av tillstånd till innehav av skjutvapen för jakt göra en självständig bedömning av om vapnet uppfyller kraven i såväl Naturvårdsverkets föreskrifter som vapenlagen (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2010 ref. 71).

Pågående arbete

2022 års vapenutredning

Vapenutredningen överlämnade sitt slutbetänkande i maj 2024 (SOU 2024:31 En ändamålsenlig vapenlagstiftning). Utredningen framhåller att det är av stor vikt att motverka att våldsbejakande personer får tillgång till skjutvapen. Detta gäller såväl kriminella grupperingar som våldsbejakande extremister och andra personer som kan ha ett intresse av att använda våld och i synnerhet begå massskjutningar. Ju farligare skjutvapen, desto mer angeläget är det att vapnen inte kommer i olämpliga personers händer. Utredningen anför vidare att detta aktualiserar frågan om huruvida de nuvarande bestämmelserna på ett tillräckligt tydligt sätt gör det möjligt att vid tillståndsprövningen beakta att vissa slags vapen är olämpliga för civilt innehav eller olämpliga för civilt innehav för vissa ändamål eller under vissa förutsättningar. Utredningen anser att frågan hänger intimt samman med utredningens uppdrag att överväga förtydliganden i fråga om vapens lämplighet för jakt. Därefter anför utredningen följande (s. 739 f.):

Frågan har fått särskild aktualitet på grund av vissa ändringar i fråga om vilka skjutvapen som är tillåtna för jakt enligt Naturvårdsverkets föreskrifter. Enligt tidigare föreskrifter var det inte tillåtet att vid jakt använda halvautomatiska vapen av militär typ, som ursprungligen konstruerats och tillverkats för annat än jaktliga ändamål och som till konstruktion och utseende inte avsåg att efterlikna konventionella, manuellt omladdade kulgevär för jakt (se 11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd om jakt och statens vilt, NFS 2002:18). Förbudet hade principiella och brottsförebyggande snarare än jaktliga skäl.

Den 1 augusti 2023 ersattes föreskrifterna med Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8). Där har man slopat det nyss nämnda förbudet i en strävan att renodla föreskrifterna till att omfatta enbart jaktliga hänsyn. Detta har gett upphov till frågan om tillstånd numera bör ges till innehav av skjutvapen av det slag som tidigare var förbjudna för ändamålet jakt, eller om man bör och kan neka tillstånd med stöd av vapenlagens bestämmelser. I dagsläget handlar frågan särskilt om vapen av typen AR-15 och andra halvautomatiska gevär som enkelt kan förses med högkapacitetsmagasin. Polismyndigheten har framhållit att en utbredning i samhället av denna sorts vapen medför en ökad risk för att kriminella och andra våldsbejakande personer kan få tillgång till vapnen och använda dem för allvarliga våldsdåd. Myndigheten har vidare framhållit att jägare är den ojämförligt största gruppen vapeninnehavare, att det är relativt enkelt att skaffa sig jägarexamen och att den som har jägarexamen kan anskaffa ett flertal vapen utan någon behovsprövning. Enligt Polismyndigheten kan ett tillåtande av innehav av AR-15 och liknande vapen för jakt innebära såväl risk för en ökad avledning till kriminella som att personer tar jägarexamen i syfte att få tillgång till sådana vapen. Efter det att de nya föreskrifterna trädde i kraft har det till Polismyndigheten kommit in ett stort antal ansökningar om innehav för jakt av AR-15 och andra halvautomatiska gevär som är kompatibla med högkapacitetsmagasin. Sådana ansökningar har beviljats (jfr Rättsavdelningens handbok för handläggning av vapenärenden, RA 2024:1, avsnitt 4.2.1).

Utredningen redogör vidare för vad som utmärker skjutvapen av typen AR-15 och andra liknande vapen och anger att dessa vapens egenskaper gör dem attraktiva för den som eftersträvar att döda så många människor som möjligt på kort tid, såsom våldsbejakande extremister och andra potentiella masskyttar (s. 744 f.). Utredningen anser att det är viktigt att ändringarna i Naturvårdsverkets föreskrifter beträffande halvautomatiska vapen av militär typ inte indirekt leder till ett minskat utrymme för tillståndsmyndigheten att neka tillstånd för vapen som av hänsyn till allmän ordning och säkerhet inte bör få innehas för jaktändamål (s. 747). Utredningen gör bedömningen att tillståndsregleringen bör förtydligas i syfte att tydliggöra utrymmet för att neka tillstånd med hänsyn till att skjutvapen av ett visst slag inte bör få förekomma för civilt innehav eller endast bör få förekomma för vissa ändamål.

Utredningens bedömning är att riskerna med halvautomatiska vapen liknande AR-15 som är kompatibla med stora militära vapenmagasin sammantaget är omotiverat stora när de vägs mot de jaktliga fördelarna med sådana vapen (s. 752 f.). Det är enligt utredningen fullt möjligt att bedriva alla i Sverige förekommande former av jakt med andra typer av skjutvapen. De fördelar som vapnen kan tänkas ha i vissa jaktliga sammanhang jämfört med andra halvautomatiska jaktgevär kan enligt utredningen inte motivera de risker för samhället som det innebär om vapnen får innehas för jakt. Vid en intresseavvägning anser utredningen att samhällets intresse av att man begränsar innehavet av den nu aktuella typen av vapen väger klart tyngre än det jaktliga intresset av att sådana vapen ska få innehas för jaktändamål. Med hänsyn till risken för att skjutvapen av aktuell typ kommer i fel händer är det enligt utredningen inte tillräckligt att vapnen undantas från vapengarderoben för jakt. Därför anser utredningen att det bör införas bestämmelser som fyller den lucka som uppstått när förbudet mot vissa kulgevär av militär typ togs bort från Naturvårdsverkets föreskrifter.

Mot denna bakgrund föreslår utredningen ett uttryckligt förbud mot innehav av halvautomatiska vapen liknande AR-15 för jakt och lämnar förslag till ändringar i vapenlagen och vapenförordningen.

Betänkandet har varit på remiss och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Begränsning av tillgången till vissa halvautomatiska vapen

Efter våldsdådet i Örebro lämnade regeringen och Sverigedemokraterna den 7 februari 2025 besked om att samarbetspartierna kommer att gå vidare med förslag om att dels förtydliga reglerna för lämplighetsprövning, dels begränsa tillgången till vissa halvautomatiska vapen såsom AR-15. Samarbetspartierna hänvisar till Vapenutredningens förslag och anger att syftet med begränsningen är att återställa läget till det som gällde innan Naturvårdsverket ändrade sina föreskrifter. Regeringen avser att återkomma om hur en modell för inlösen av de aktuella vapnen ska utformas.

Utskottets ställningstagande

Vapenutredningen har utrett lämpligheten i att för jaktändamål tillåta innehav av halvautomatiska vapen med militärt utseende, såsom AR-15. Utredningen har lagt fram förslag om ett uttryckligt förbud mot sådana innehav. Med hänsyn till det arbete som pågår i frågan finner utskottet att det inte finns anledning att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:3045 (MP) yrkande 4. Utskottet avstyrker motionen.

Krav på skjutbanor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om krav på skjutbanor.
Jämför reservation 2 (C).

Motionerna

Marléne Lund Kopparklint (M) begär i motion 2024/25:1532 yrkande 3 en översyn av hur skjutbanor kan skyddas från inskränkningar som drabbar svensk jakt och svenskt sportskytte negativt och hämmar utvecklingen.

I motion 2024/25:3133 av Sten Bergheden (M) begärs ett tillkännagivande om att se över gällande miljökrav för skjutbanor i syfte att mildra dem för att underlätta för landets skytteverksamhet.

Bakgrund

Enligt 3 kap. 6 § tredje stycket ordningslagen (1993:1617) får skjutbanor som inte hör till Försvarsmakten användas endast efter tillstånd av Polismyndigheten. Polismyndigheten har bemyndigats av regeringen att meddela föreskrifter om bl.a. utförande och besiktning av skjutbanor (20 § polisförordningen [2014:1104]). Av Polismyndighetens föreskrifter framgår bl.a. att en skjutbana ska vara anlagd så att den erbjuder god säkerhet för personer som använder anläggningen eller som annars vistas på eller i närheten av den. Därutöver ska krav enligt bl.a. miljöbalken vara uppfyllda (RPSFS 2000:26, FAP 525-1).

Av 26 kap. 19 § miljöbalken följer bl.a. att den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärder som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön fortlöpande ska planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Det är förbjudet att använda patroner som är laddade med blyhagel vid skytte som inte är jakt (14 b § förordningen [1998:944] om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter). Om det med hänsyn till syftet eller säkerheten vid användningen inte finns något godtagbart ammunitionsalternativ till blyhagel, får blyhagel trots förbudet

användas vid provskjutning, jaktstigschytte och prov avseende jägarexamen för godkänd provledare (14 c §).

Naturvårdsverket har utfärdat allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15) där bl.a. riktvärden för buller anges.

Tidigare riksdagsbehandling

I 2019 års motionsbetänkande om vapenfrågor behandlades en motion om att lagstiftningen om skjutbanor ska främja sportschytte och jakt. Utskottet avstyrkte motionen, vilket riksdagen ställde sig bakom (bet. 2019/20:JuU33 s. 48 f., rskr. 2019/20:304). Därefter har liknande motionsyrkanden avstyrkts av utskottet genom förenklad beredning (bet. 2020/21:JuU30 och 2021/22:JuU28). I 2023 års motionsbetänkande om vapenfrågor behandlades en motion om att det behövs enklare regler för skjutbanor i syfte att underlätta för övningsschytte och en motion om en översyn av hur skjutbanor kan skyddas från inskränkningar som drabbar svensk jakt och svenskt sportschytte negativt. Utskottet fann inte anledning att ställa sig bakom motionerna om en översyn av reglerna för skjutbanor. Riksdagen följde utskottets förslag (2022/23:JuU17, prot. 2022/23:92 § 11).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser mycket positivt på att våra skjutbanor fungerar och kan fortsätta att utvecklas. Utskottet följer utvecklingen noga men finner inte anledning att ställa sig bakom motionerna om en översyn av reglerna för skjutbanor. Motionerna 2024/25:1532 (M) yrkande 3 och 2024/25:3133 (M) avstyrks.

Rätt för jägare att medföra kniv i bilen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om rätt för jägare att medföra kniv i bilen.

Motionen

I motion 2024/25:1820 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 2 anför motionären att det bör övervägas att ge jägare med giltig vapenlicens rätt att medföra kniv i bilen så att de har möjlighet att snabbt bistå med att avliva skadade djur.

Bakgrund

Knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa får inte innehas på allmän

plats, inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs eller i fordon på allmän plats (1 § första stycket lagen [1988:254] om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål). Förbudet gäller inte om föremålet enligt särskilda föreskrifter ingår i utrustning för viss tjänst eller visst uppdrag. Det gäller inte heller om innehavet annars med hänsyn till föremålets art, innehavarens behov och övriga omständigheter är att anse som befogat.

I förarbetena uttalas bl.a. följande (prop. 1989/90:129 s. 21):

Det andra undantaget gäller innehav som annars med hänsyn till föremålets art, innehavarens behov och övriga omständigheter är att anse som befogat. Behovet är i dessa fall avsett att hänföra sig till i första hand arbete eller friluftsliv. Det saknar här betydelse om ett arbete utförs yrkesmässigt eller privat. Innehav av knivar och liknande föremål måste också i stor utsträckning anses befogat i samband med t.ex. jakt, fiske, sport, idrott och camping. Det bör vara tillräckligt att det framstår som naturligt att personen bär med sig föremålet med hänsyn till något arbete eller friluftsliv som han är, har varit eller kommer att bli engagerad i. Som exempel kan nämnas en hantverkare som under en hel arbetsdag bär med sig knivar och andra arbetsredskap som han vet kommer att behövas i arbetet. Det måste dock krävas att kniven eller redskapet till sin typ behövs för det arbete eller det friluftsliv som är aktuellt i det särskilda fallet. Som ytterligare exempel kan här nämnas att en kniv som används inom ett skolområde, t.ex. vid slöjdundervisning, också är avsedd att vara undantagen från förbudet. Föremål som inte har något praktiskt användningsområde i sammanhanget skall naturligtvis inte undantas. [...]

Undantaget tar generellt sikte på sådana innehav av knivar som framstår som legitima och naturliga utifrån en mera allmän samhällelig bedömningsgrund[...]. Vid den bedömningen är naturligtvis allmänt sett föremålets art av stor betydelse liksom det sammanhang i vilket föremålet innehas. I de flesta fall måste exempelvis innehav av en mindre fickkniv, typ pennkniv, godtas. Endast om det finns speciella omständigheter som gör att det finns en mera påtaglig risk för att kniven kommer att användas som vapen är innehav av sådana knivar avsedda att omfattas av förbudet. Också en mindre slidkniv, t.ex. en s.k. morakniv, bör kunna godtas i många sammanhang. Detta gäller dock inte vid exempelvis nöjestillställningar, idrottsevenemang, färd med allmänna kommunikationsmedel eller andra sammanhang där många människor träffas eller uppehåller sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att bestämmelserna i lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål har en lämplig utformning och avstyrker därför motion 2024/25:1820 (M) yrkande 2.

Undantag från vapengarderoben

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om undantag från vapengarderoben.

Motionen

I motion 2024/25:1820 av Emma Ahlström Köster (M) yrkande 4 anförs att det bör övervägas att undanta vapen klassade som enkelskottsvapen från vapengarderoben.

Bakgrund

Gällande rätt

En enskild person får beviljas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om han eller hon kan visa behov av vapnet för ett godtagbart ändamål (2 kap. 4 § vapenlagen). Med skjutvapen avses vapen med vilka kulor, hagel, harpuner eller andra projektiler kan skjutas ut med hjälp av krutladdningar, kolsyre-laddningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel (1 kap. 2 § vapenlagen).

Tillstånd måste sökas för varje vapen. För tillstånd till innehav av jaktvapen krävs vidare enligt 2 kap. 4 § första stycket vapenförordningen att den sökande har avlagt ett prov som visar att han eller hon har grundläggande kännedom om jakt och viltvård och kan handha vapnet (jägarexamen). Den som har avlagt ett sådant prov ska anses ha behov av jaktvapen om inte särskilda skäl talar emot det. Behovet ska anses motsvara fyra jaktvapen om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov (2 kap. 4 § femte stycket vapenförordningen).

Den s.k. vapengarderoben för jaktvapen har tillkommit för att förenkla prövningen och åstadkomma en mer enhetlig bedömning i tillståndsfrågorna (prop. 1999/2000:27 s. 39). Presumtionen att den som har jägarexamen behöver jaktvapen gäller inte i fråga om alla typer av jaktvapen. Från det presumerade behovet undantas bl.a. enhandsvapen och injektionsvapen. För innehav av sådana vapen gäller särskilda krav (2 kap. 5 § vapenförordningen).

Pågående arbete

Som angetts ovan överlämnade Vapenutredningen sitt slutbetänkande i maj 2024 (SOU 2024:31). När det gäller jaktvapengarderoben föreslår utredningen att den ska utökas på så sätt att den som har jägarexamen ska presumeras ha behov av sex, i stället för dagens fyra, kompletta skjutvapen, stommar eller lådor för jakt (s. 346 f.). Ytterligare tillstånd ska enligt förslaget få ges endast om sökanden visar att han eller hon behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än åtta kompletta skjutvapen, stommar eller lådor för jakt föreslås endast få medges om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov av ytterligare skjutvapen.

Utskottets ställningstagande

Regleringen av vapengarderoben har varit föremål för en översyn och Vapenutredningens förslag har varit på remiss och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Med hänsyn till det arbete som pågår i frågan finner utskottet att det inte finns anledning att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:1820 (M) yrkande 4. Utskottet avstyrker motionen.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår 18 motionsyrkanden med förslag som har behandlats och avslagits tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkandena 2022/23:JuU17 och 2023/24:JuU14. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. Skjutvapens lämplighet för jakt, punkt 1 (S, V, MP)

av Teresa Carvalho (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Mattias Vepsä (S), Gudrun Nordborg (V), Sanna Backeskog (S) och Rebecka Le Moine (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3045 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Sedan den 1 augusti 2023 är det möjligt att få licens för halvautomatiska vapen för jakt trots att de har ett militärt utseende. Det tycker vi är fel. Militära vapen har inget i skogen att göra. Det är stor skillnad mellan att på hundpromenaden eller svampturen möta en jägare med brutet vapen eller slutstycket i hölstret och att se någon med ett vapen som för tankarna till skolskjutningar. Det senare ger inte jägarkåren gott rykte.

Vi anser att lagen behöver ändras så att man inte får licens för eller kan använda halvautomatiska vapen med militärt utseende för jakt. Den mest kända vapentypen av detta slag är AR-15. Det ser uppenbart militärt ut och är den typ av vapen som ofta används av skolskyttar. Det var också denna typ av vapen som användes vid terrordådet i Bryssel när två svenska fotbolls-supportrar dödades. AR-15 användes även vid mordförsöket på Donald Trump i juli 2024. Detta vapen har enligt vår mening ingenting i skogen att göra.

Regeringen bör därför återkomma med ett lagförslag som tillgodoser det anförda.

2. Krav på skjutbanor, punkt 2 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:1532 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkande 3 och
2024/25:3133 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

Det finns över 600 000 vapenägare i Sverige som jagar och utövar sportskytte i olika grenar. Jakt och sportskytte är djupt förankrat i det svenska samhället och en del av folkrörelserna. För många människor är jakten en livsstil. Även det renodlade sportskyttet engagerar många och har en traditionell koppling till polisen, totalförsvaret och idrottsrörelsen. Detta bör, med dagens säkerhetsläge, värderas högt och inte nedvärderas genom olika typer av inskränkningar.

Allt fler skjutbanor läggs i dag ned eller begränsas i sin aktivitet av oskäligen anledningar. Detta måste stoppas då Sveriges totalförsvär håller på att byggas upp igen. Det är t.ex. anmärkningsvärt att banor som under lång tid bedömts som säkra helt plötsligt, med hänvisning till säkerheten, behöver byggas om för hundratusentals kronor eller att skjutbanor läggs ned eller begränsas i sin aktivitet på grund av nytillkomna grannar som klagat på hög ljudnivå.

Det står helt klart att det behöver vidtas fler åtgärder i syfte att freda skjutbanorna runt om i Sverige. Man skulle kunna se på vårt grannland Finland och hur de värderar dessa frågor. När det gäller såväl permanenta skjutbanor som skjutbanor av mer tillfällig natur är det viktigt att bestämmelser som rör dessa främjar sportskytte och jakt. Att värna skjutbanorna är också viktigt med tanke på totalförsvarets utveckling.

Regeringen bör därför se över hur skjutbanor kan skyddas från sådana inskränkningar som drabbar svensk jakt och svenskt sportskytte negativt och som hämmar utvecklingen.

Särskilt yttrande

Skjutvapens lämplighet för jakt, punkt 1 (S)

Teresa Carvalho (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Mattias Vepsä (S) och Sanna Backeskog (S) anför:

Skolskjutningen vid Campus Risbergska i Örebro är det värsta massmordet i Sveriges moderna historia. Det finns mot bakgrund av dådet nu en berättigad förväntan på att politiken klarar av att samla sig kring en tydlig väg framåt. Regeringen meddelade då, i februari, sin avsikt att lämna förslag på lagändringar vad gäller användningen av militärliknande, halvautomatiska vapen. Vi välkomnade att regeringen ändrat inställning till denna typ av vapen. Vi och vårt parti hade redan tidigare uttryckt att vi ville se ett sådant förbud. Hittills har regeringen dock inte presenterat några sådana förslag och det har inte heller lämnats några närmare detaljer kring innehållet trots upprepade frågor om detta.

Vapenutredningen hade sedan tidigare lämnat sitt förslag om ett förbud och frågan var under beredning, men efter den tragiska massskjutningen i Örebro är det ytterst angeläget att tydligt markera vårt stöd för att militärliknande, halvautomatiska vapen förbjuds för jakt – detta särskilt i ett läge där regeringen visat sig inte kunna agera snabbt för att få till stånd ett förbud för dessa vapen. Det är svårt att förstå varför förslagen dröjer. I februari framträdde en bild av att det fanns ett brett stöd bland partierna för att gå vidare med lagstiftning. Vi har i närtid försökt samla utskottet för ett förtydligande ställningstagande genom ett utskottsinitiativ. Detta röstades dessvärre ned.

Med hänsyn till den tid som gått och att regeringen ännu inte har lagt fram några förslag i frågan väljer vi att ställa oss bakom motion 2024/25:3045 (MP) yrkande 4 om skjutvapens lämplighet för jakt.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:271 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa digitala vapenlicenser som ett komplement till de nuvarande papperslicenserna och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:376 av Mathias Bengtsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta fler än fyra vapen i vapengarderoben utan särskilt tillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:382 av Magnus Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket gällande licens på enhandsvapen för jakt och eftersök och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1532 av Marléne Lund Kopparklint (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheterna att flytta ansvaret för tillsyn av skjutbanor från polisen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över hur skjutbanor kan skyddas från inskränkningar som drabbar svensk jakt och svenskt sportskytte negativt och hämmar utvecklingen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1535 av Helena Storckenfeldt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda möjligheten att förvara vapen i annans vapensåk och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1539 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över vilken möjlighet polisen ska ha till egna tolkningar av vapnets utseende vid licenshanteringen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1820 av Emma Ahlström Köster (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att underlätta möjligheten att förvara vapen på annan adress än den där man har sin huvudsakliga vila, så länge förvaringen uppfyller krav på säkerhet, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att jägare med giltig vapenlicens ska undantas från reglerna om kniv i bil och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att avskaffa poängsystemet för vapenförvaring som Polismyndigheten praktiserar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att undanta vapen klassade som enkelskottsvapen från vapengarderoben och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1825 av Emma Ahlström Köster m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till att godtagbar förvaring ska avgöra tillstånd för innehav av äldre vapen utan vapentillstånd och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till regelbundet återkommande vapenamnestier i syfte att få människor att lämna in illegala vapen, ammunition och explosiva varor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1995 av Erik Ottoson (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av en digitalisering och automatisering av hela eller delar av beslutsprocessen för ansökningar om vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av att digitalisera och automatisera hela eller delar av kontrollen över vapen som importeras till Sverige samt att dessa når slutkund på ett legalt sätt och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2114 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att man ska kunna få jaga på egen hand med jägarexamen från det år man fyller 16 år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2306 av Johan Löfstrand m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda frågan om hur man tillgodogör sig den digitala tekniken och om att underlätta hanteringen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2584 av Crister Carlsson och Malin Höglund (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda hur en vapenlicensinnehavare ska känna sig trygg i att kunna söka vård för psykisk ohälsa utan att få vapnen beslagtagna i de fall det inte är nödvändigt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2953 av Helena Lindahl m.fl. (C):

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra reglerna om licensplikt för vapenmagasin och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3045 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda möjligheten att få licens för halvautomatiska vapen med militärt utseende, såsom AR-15, för jakt och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vapenamnesti och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3120 av Eric Westroth (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att tillåta förvaring av jaktvapen på annan adress än sin folkbokföringsadress och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3133 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att om möjligt se över gällande miljökrav runt skjutbanor i syfte att mildra dem för att underlätta för landets skytte och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
5. Motioner som bereds förenklat		
2024/25:271	Kjell-Arne Ottosson (KD)	
2024/25:376	Mathias Bengtsson (KD)	
2024/25:382	Magnus Persson (SD)	
2024/25:1532	Marléne Lund Kopparklint (M)	1
2024/25:1535	Helena Storckenfeldt (M)	
2024/25:1539	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1820	Emma Ahlström Köster (M)	1 och 3
2024/25:1825	Emma Ahlström Köster m.fl. (M)	
2024/25:1929	Gudrun Nordborg m.fl. (V)	9
2024/25:1995	Erik Ottosson (M)	2 och 3
2024/25:2114	Lars Beckman (M)	
2024/25:2306	Johan Löfstrand m.fl. (S)	
2024/25:2584	Crister Carlsson och Malin Höglund (båda M)	
2024/25:2953	Helena Lindahl m.fl. (C)	38
2024/25:3111	Teresa Carvalho m.fl. (S)	62
2024/25:3120	Eric Westroth (SD)	